

Łódź, dnia 25 kwietnia 2025 r.

**Komisja Uniwersytetu Łódzkiego
do spraw stopni naukowych
w dyscyplinie nauki prawne
ul. Kopcińskiego 8/12
90-232 Łódź**

**Pan
Tomasz Banach**

DECYZJA nr 6/ST/2025

Komisja Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne działając na podstawie art. 132 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. 2024, poz. 572, dalej: k.p.a.) w zw. z art. 178 ust. 1 pkt. 1, ust. 2 i 3, art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1571 ze zm., dalej: p.s.w.n.) oraz § 34 Statutu Uniwersytetu Łódzkiego przyjętego uchwałą Senatu Uniwersytetu Łódzkiego nr 440 z dnia 27 maja 2019 r. ze zm. (dalej: Statut), po rozpatrzeniu odwołania dr. Tomasza Banacha od decyzji Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne z dnia 24 stycznia 2025 r. nr 1/ST/2025 o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki prawne

orzeka:

zmienić zaskarżoną decyzję z dnia 24 stycznia 2025 r. nr 1/ST/2025 w ten sposób, że zamiast odmowy nadania doktorowi Tomaszowi Banachowi stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki prawne nadać mu stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki prawne.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia z dnia 24 stycznia 2025 r. nr 1/ST/2025 Komisja Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne (dalej: Komisja UŁ) odmówiła doktorowi Tomaszowi Banachowi (dalej: habilitant) nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki prawne.

Decyzja ta zapadła w następującym stanie faktycznym.

Na podstawie wniosku habilitanta złożonego do Rady Doskonałości Naukowej (dalej: RDN) zostało wszczęte postępowanie w sprawie nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. RDN przekazała wniosek Uniwersytetowi Łódzkiemu jako podmiotowi habilitującemu wskazanemu przez habilitanta. Wniosek został następnie przekazany Wydziałowi Prawa i Administracji UŁ, w ramach którego

funkcjonuje Komisja UŁ do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne. Komisja ta postanowieniem nr 23/ST/2024 z dnia 22 marca 2024 r. wyraziła zgodę na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego.

Następnie uchwałą z 17 maja 2024 r. Komisja UŁ przyjęła postanowienie nr 35/ST/2024 w sprawie powołania składu komisji do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego w składzie: przewodniczący komisji – prof. dr hab. Dariusz Szpoper (Uniwersytet Pomorski w Słupsku), recenzent - dr hab. Renata Magdalena Kamińska, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), recenzent - dr hab. Jacek Wiewiorowski, prof. UG (Uniwersytet Gdański), recenzent – ks. prof. dr hab. Franciszek Longchamps de Bérrier (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), recenzent - prof. dr hab. Mirosław Sadowski (Uniwersytet Wrocławski), członek komisji - dr hab. Bartosz Wojciechowski, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki), sekretarz - dr hab. Marek Wasiński, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki).

Recenzenci przygotowali recenzje, z czego 3 były pozytywne (autorstwa dr. hab. Renaty Magdaleny Kamińskiej, prof. UKSW, ks. prof. dr hab. Franciszka Longchamps de Bérrier i prof. dr. hab. Mirosława Sadowskiego) a 1 negatywna (autorstwa dr. hab. Jacka Wiewiorowskiego, prof. UG), nie było zatem przeszkód do przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego. Odbyło się ono 28 listopada 2024 r. przy użyciu aplikacji MS Teams.

Po przeprowadzeniu kolokwium habilitacyjnego komisja habilitacyjna działając na podstawie art. 221 ust. 10 p.s.w.n., w głosowaniu jawnym, większością głosów (6 głosów „za” oraz 1 głos „przeciw”), podjęła uchwałę zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania habilitantowi stopnia habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. Jak wynika z uzasadnienia uchwały, komisja habilitacyjna stwierdziła, że habilitant spełnił warunek określony w art. 219 ust. 1 pkt 1 p.s.w.n., gdyż przedstawiona przez niego monografia (T. Banach, *Res publica est res populi. Myśl polityczno-prawna Marka Tulliusza Cyserona*, Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023) - stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 p.s.w.n. i została opublikowana w wydawnictwie, które spełnia warunki określone w art. 219 ust. 1 pkt 2a tej ustawy. Ponadto komisja habilitacyjna uznała, że aktywność naukowa habilitanta spełnia warunki określone w art. 219 ust. 1 pkt 3 p.s.w.n.

Uchwała Komisji habilitacyjnej zawierająca pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne została następnie przedstawiona na posiedzeniu Komisji UŁ, które odbyło się 24 stycznia 2025 r. Jego przebieg dokumentuje sporządzony na tę okoliczność protokół.

W posiedzeniu wzięli udział również recenzenci: dr hab. Jacek Wiewiorowski, prof. UG, ks. prof. dr hab. Franciszek Longchamps de Bérrier oraz prof. dr hab. Mirosław Sadowski.

Dyskusja koncentrowała się na kwestiach objętości monografii wskazanej przez habilitanta jako osiągnięcie naukowe oraz zastosowanej przez niego metodologii i przywoływanych źródeł, a także umiejętności warsztatowych autora. Poruszono problem odwoływania się przez habilitanta do tłumaczeń, podręczników, literatury obcojęzycznej i in. Zwracano również uwagę na fakt, że przedłożona monografia porusza zagadnienia z obszaru doktryn polityczno-prawnych a nie prawa rzymskiego. W trakcie dyskusji debatowano także nad pozostałym dorobkiem naukowym habilitanta oraz jego aktywnością w innych uczelniach, w tym odbywanych stażach naukowych.

Po zakończeniu dyskusji pod głosowanie Komisji UŁ poddano uchwałę o przyjęciu decyzji w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. Uchwała została podjęta w głosowaniu tajnym, następującym stosunkiem głosów:

- ogółem uprawnionych do głosowania – 74
- obecnych uprawnionych do głosowania wg listy obecności – 60
- głosowało osób – 54
- głosów nieważnych – 0
- głosów „za” – 22
- głosów „przeciw” – 18
- głosów „wstrzymujących się” - 14

W związku z powyższym wynikiem głosowania nie został spełniony wymóg bezwzględnej większości głosów. Głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” było łącznie 32, a głosów „za” - 22.

Oznaczało to, że Komisja UŁ w dniu 24 stycznia 2025 r. podjęła uchwałę o odmowie nadania habilitantowi stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki prawne. Decyzja o odmowie nadania stopnia (nr 1/ST/2025) została sporządzona na piśmie i doręczona habilitantowi w dniu 25 lutego 2025 r.

W przewidzianym na wniesienie odwołania od tej decyzji terminie 30-dniowym od jej doręczenia habilitant odwołanie takie złożył (odwołanie opatrzone datą 14 marca 2025 r., wpłynęło do organu 17 marca 2025 r.). W odwołaniu zaskarżył on powyższą decyzję w całości, zarzucając jej:

- „naruszenie art. 7, art. 77 § 1, art. 80 w zw. z art. 107 § 3 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024.572, zwanej dalej KPA), w zw. z art. 178 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668):

a) polegające na niewyczerpującym zebraniu i rozpatrzeniu całego materiału dowodowego i nie podjęciu wszelkich niezbędnych kroków do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, w tym niewyjaśnienie czy zarzuty merytoryczne stawiane przez jednego członka Komisji Habilitacyjnej podczas dyskusji przed podjęciem decyzji z dnia 24 stycznia 2025 r. mają odzwierciedlenie w rzeczywistości, a przede wszystkich w zgromadzonym materiale dowodowym w sprawie,

b) poprzez brak prawidłowego uzasadnienia zaskarżonej decyzji, a w szczególności ze względu na lakoniczne stwierdzenia w niej zawarte, co powoduje, że brak jest możliwości oceny, czy postępowanie zakończone zaskarżoną decyzją przebiegało zgodnie z obowiązującymi w tym postępowaniu zasadami określonymi w przedmiotowej ustawie, jak również w innych przepisach mających w sprawie zastosowanie;

naruszenie art. 219 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, poprzez błędne przyjęcie, że osiągnięcia naukowe habilitanta nie spełniają ustawowego wymogu znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej - nauki prawne, zaś aktywność w pozostałych obszarach poddanych ocenie nie nosi cechy istotności, gdy tymczasem jest wręcz odwrotnie, tj. osiągnięcia naukowe habilitanta, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowią znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny naukowej - nauki prawne, a ponadto wykazał się on istotną aktywnością naukową, a także poprzez brak odniesienia się w zaskarżonej decyzji do ścisłych i konkretnych kryteriów oceny w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych habilitanta, kryteriów oceny w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy oraz kryteriów oceny w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitanta we wszystkich wskazanych obszarach wiedzy;

- naruszenie art. 8 § 1 KPA w związku z art. 32 i Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483) poprzez:

- jawną dyskryminację habilitanta przez jednego z członków Komisji Habilitacyjnej polegającą na używaniu w obecności wszystkich członków Komisji Uniwersytetu Łódzkiego (tj. ponad 50 osób) wobec habilitanta m.in. takich określeń jak <<ignorant>> czy stwierdzenia, że <<(...)jeśli taka osoba zostanie uznana za osobę mającą prawo do posiadania stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych, to będzie ze szkodą dla nauki polskiej>>, <<(...) należy się zastanowić nad tym co jest czynione (...)>> oraz zaznaczaniu wielokrotnie jaki zawód wykonuje habilitant tj. zawód komornika sądowego, co skutkowało negatywnym nastawieniem do habilitanta i błędnym przekonaniem organu I instancji, że habilitant nie spełnia ustawowych wymogów do nadania mu stopnia doktora habilitowanego;

- naruszenie przepisów postępowania art. 8 § 1 KPA, poprzez wydanie decyzji opartej na niepełnym materiale dowodowym, który został oceniony w sposób nielogiczny i sprzeczny z doświadczeniem życiowym oraz nieodniesieniu się do całości zgromadzonego w sprawie materiału oraz

- podważanie przez tego samego członka Komisji Habilitacyjnej kompetencji dwóch członków Komisji Habilitacyjnej w treści swej recenzji (w <<Uwagach dodatkowych>>), poprawionej później, w związku z pismem Przewodniczącej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych z dn. 04.10.2024 r., jako nieodpowiadającej wymogom art. 221 ust. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - uwagach, powtórzonych później w piśmie tego członka Komisji z dn. 7 października 2024 r., jako <<Uwagi dodatkowe sformułowane na marginesie oceny dorobku i osiągnięć naukowych sporządzonej na podstawie powołania na recenzenta - postanowieniem Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne z dnia 17 maja 2024 r., nr 35/ST/24, w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr. Tomaszowi Banachowi w dyscyplinie nauki prawne - wersja poprawiona (w związku z pismem dr hab. Moniki Boguckiej-Felczak, prof. UŁ, Przewodniczącej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne z dnia 4 października 2024)>>. Osoba ta podnosiła, iż habilitant publikuje w periodyku naukowym, w którego radzie naukowej zasiada jeden z recenzentów, a przy tym podważał 2 (dwie) osoby ze składu tej Komisji Habilitacyjnej ze względu na fakt, że w składzie tej Komisji jedna zasiada w radzie naukowej periodyku naukowego w którym publikuje artykuły habilitant, gdy tymczasem drugi budzi zastrzeżenia natury etycznej- będąc sędzią SN i biorąc udział <<w procedurach konkursowych na

stanowiska sędziowskie, w tym Sądu Najwyższego przed Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w trybie określonym przepisami ww. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.>>;

- naruszenie art. 107 § 1 ust. 6 oraz art. 107 § 3 KPA w zw. zw. z art. 178 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poprzez nienależyte sporządzenie uzasadnienia faktycznego oraz prawnego decyzji, nadto polegające na pominięciu wskazania w uzasadnieniu decyzji, którym dowodom organ I instancji dał wiarę i na których oparł swoje rozstrzygnięcie, a którym odmówił mocy dowodowej oraz ze wskazaniem przyczyn takiego postępowania”.

W związku z tym habilitant wniósł o: „zmianę zaskarżonej decyzji Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne w trybie art. 132 § 1 KPA w związku z art. 178 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poprzez nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Tomaszowi Banachowi, zaś w wypadku uznania przez Organ I instancji, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie - uchylenie zaskarżonej decyzji przez Organ II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozparzenia”.

Komisja UŁ zważyła co następuje.

Zgodnie z art. 219 ust. 1 p.s.w.n., stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: 1) posiada stopień doktora; 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Jednocześnie osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

W myśl art. 220 ust. 1 i 2 ustawy, postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczyna się na wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, składany do podmiotu habilitującego za pośrednictwem RDN. Wniosek obejmuje: 1) opis kariery zawodowej; 2) wykaz osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2; 3) wskazanie podmiotu habilitującego wybranego do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

RDN dokonuje oceny formalnej wniosku oraz przekazuje go podmiotowi habilitującemu w terminie 4 tygodni od dnia jego otrzymania (art. 221 ust. 1 p.s.w.n.). W terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku przez podmiot habilitujący może on nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwrócić wniosek do RDN (art. 221 ust. 2 p.s.w.n.). W przypadku niewyrażenia zgody, RDN niezwłocznie wyznacza inny podmiot habilitujący i przekazuje wniosek temu podmiotowi. Przepisu ust. 2 nie stosuje się (art. 221 ust. 3 p.s.w.n.).

W tej sprawie Komisja UŁ wyraziła zgodę na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego (postanowienie z dnia 22 marca 2024 r. nr 23/ST/2024).

Zgodnie z art. 221 ust. 4 p.s.w.n., w terminie 12 tygodni od dnia otrzymania wniosku RDN wyznacza 4 członków komisji habilitacyjnej, w tym przewodniczącego i 3 recenzentów, spośród osób posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędących pracownikami podmiotu habilitującego ani uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego. Podmiot habilitujący, w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania informacji o członkach komisji habilitacyjnej wyznaczonych przez RDN, powołuje komisję habilitacyjną. Komisja składa się z: 1) 4 członków wyznaczonych przez RDN; 2) 2 członków posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, zatrudnionych w podmiocie habilitującym, w tym sekretarza; 3) recenzenta posiadającego stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędącego pracownikiem podmiotu habilitującego (art. 221 ust. 5 p.s.w.n.). Recenzentem może być osoba niespełniająca warunków określonych w ust. 4 i 5, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli RDN lub podmiot habilitujący uzna, że osoba ta posiada znaczący dorobek w zakresie zagadnień związanych z osiągnięciami osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego (art. 221 ust. 6 p.s.w.n.). Recenzentem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat dwukrotnie nie dochowała terminu, o którym mowa w ust. 8 (art. 221 ust. 7 p.s.w.n.).

Uchwałą z dnia 17 maja 2024 r. Komisja UŁ przyjęła postanowienie nr 35/ST/2024 w sprawie powołania składu komisji do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego w składzie: prof. dr hab. Dariusz Szpoper, Uniwersytet Pomorski w Słupsku (przewodniczący komisji), dr hab. Renata Magdalena Kamińska, prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (recenzent), dr hab. Jacek Wiewiorowski, prof. UG, Uniwersytet Gdański (recenzent), ks. prof. dr. hab. Franciszek Longchamps de Brier, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (recenzent), prof. dr. hab. Mirosław Sadowski, Uniwersytet Wrocławski (recenzent), dr hab. Bartosz Wojciechowski, prof. UŁ (członek komisji), dr hab. Marek Wasiński, prof. UŁ (sekretarz).

Tym samym Komisja UŁ powierzyła komisji habilitacyjnej w zatwierdzonym składzie obowiązek oceny osiągnięć naukowych kandydata. Kompetencje jej członków nie były ani wcześniej, ani później kwestionowane.

Zgodnie z art. 221 ust. 8 p.s.w.n., recenzenci, w terminie 8 tygodni od dnia doręczenia im wniosku, oceniają, czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2, i przygotowują recenzje. Według ust. 9, komisja habilitacyjna przeprowadza kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych lub artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Kolokwium habilitacyjne może być przeprowadzone poza siedzibą podmiotu habilitującego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności: 1) transmisję kolokwium w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami, 2) wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy kolokwium mogą wypowiadać się w jego toku - z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa (art. 221 ust. 9a p.s.w.n.). Kolokwium habilitacyjne ma charakter publiczny, z wyłączeniem kolokwium w zakresie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 3 (art. 221 ust. 9b p.s.w.n.).

Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne (art. 221 ust. 9c p.s.w.n.).

Recenzenci przygotowali recenzje, z czego 3 były pozytywne, a 1 negatywna, nie było zatem przeszkód do przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego. Odbyło się ono 28 listopada 2024 r. przy użyciu aplikacji MS Teams.

Zgodnie z art. 221 ust. 10 p.s.w.n., uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.

W tej sprawie komisja habilitacyjna podjęła uchwałę zawierającą opinię pozytywną w sprawie nadania stopnia dr hab. (6 głosów za, 1 głos przeciw).

Stosownie do art. 229 ust. 11 p.s.w.n., komisja habilitacyjna w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji przekazuje podmiotowi habilitującemu uchwałę, o której mowa w ust. 10, wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 10, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna (art. 229 ust. 12 p.s.w.n.).

Komisja habilitacyjna przekazała uchwałę zawierającą opinię pozytywną Komisji UŁ – uchwała była przedmiotem obrad na posiedzeniu Komisji w dniu 24 stycznia 2025 r. Mimo że opinia komisji habilitacyjnej była pozytywna, Komisja podjęła uchwałę o odmowie nadania habilitantowi stopnia doktora habilitowanego (22 głosy za nadaniem stopnia, 18 głosów przeciw i 14 głosów wstrzymujących się; uchwała o nadaniu stopnia nie uzyskała zatem bezwzględnej większości głosów).

Zgodnie z art. 178 p.s.w.n., stopień naukowy (...) nadaje, w drodze decyzji administracyjnej: 1) w uczelni - senat lub inny organ uczelni, o którym mowa w art. 28 ust. 4 (ust. 1). Decyzję, o której mowa w ust. 1, podpisuje przewodniczący właściwego organu (ust. 2). W postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy k.p.a. (ust. 3).

Decyzja o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego z dnia 24 stycznia 2025 r. nr 1/ST/2025 została sporządzona na piśmie i doręczona habilitantowi w dniu 25 lutego 2025 r.

Według art. 224 ust. 1 p.s.w.n., od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego przysługuje odwołanie do RDN. Przepisy art. 193 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio. Zgodnie z art. 193 ust. 2 p.s.w.n., termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Stosownie do ust. 3, organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1, przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania. Jak wynika z ust. 4, po rozpatrzeniu odwołania, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, RDN utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, o którym mowa w art. 178 ust. 1, tego samego albo innego podmiotu doktoryzującego.

Wobec tego, że w odwołaniu habilitant sformułował wniosek o zmianę zaskarżonej decyzji w trybie art. 132 § 1 k.p.a. w zw. z art. 178 ust. 3 p.s.w.n. powstał problem dopuszczalności zastosowania instytucji autokontroli w postępowaniu habilitacyjnym.

Zgodnie z art. 132 § 1 k.p.a., jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję. Wedle § 3, od nowej decyzji służy stronom odwołanie.

W sprawie należało wziąć pod uwagę, że przepis ten ma charakter wyjątkowy, stanowiąc odstępstwo od zasady związania organu własną decyzją od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia (art. 110 k.p.a.). Wynika stąd konieczność ścisłej jego wykładni, włącznie z użytym w nim zwrotem „odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie”. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że „jeżeli organ, który wydał decyzję zaskarżoną odwołaniem, uzna, że odwołanie tylko w części zasługuje na uwzględnienie, nie może zmienić lub uchylić swej decyzji na podstawie art. 132 k.p.a., lecz jest obowiązany odwołanie wraz z aktami sprawy przesłać organowi odwoławczemu” (wyrok NSA w Warszawie z 27.03.1985 r., III SA 119/85, ONSA 1985, nr 1, poz. 16).

Przed wszystkim jednak należało rozważyć dopuszczalność stosowania instytucji autokontroli w postępowaniu habilitacyjnym. Wątpliwość na tym tle wynika z zestawienia przepisów art. 178 ust. 3 w zw. z art. 193 ust. 2 p.s.w.n. Zgodnie z pierwszym z nich, w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy k.p.a. Oznacza to, że w postępowaniu habilitacyjnym przepisy k.p.a. – i to odpowiednio - należy stosować tylko w zakresie nieuregulowanym w p.s.w.n. Odpowiedź na pytanie, czy w postępowaniu habilitacyjnym może dojść do zastosowania art. 132 k.p.a. nie jest jasna, bowiem zdaje się to wykluczać przepis art. 193 ust. 3 p.s.w.n. Stanowi on bowiem, że organ przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

Odwołanie habilitanta zostało przedstawione na posiedzeniu Komisji UŁ, które odbyło się 25 kwietnia 2025 r. Jego przebieg dokumentuje sporządzony na tę okoliczność protokół. W toku posiedzenia wątpliwości, o których wyżej mowa, zostały poddane pod dyskusję.

Jako pierwsza zabrała głos prof. dr. hab. Agnieszka Krawczyk, która została powołana przez Przewodniczącą Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne – dr. hab. Monikę Bogucką-Felczak, prof. UŁ - na sprawozdawcę do wyżej wymienionej sprawy z uwagi na stopień jej skomplikowania oraz konieczność przesądzenia o tym, czy zostały spełnione przesłanki do dokonania tzw. autokontroli przez Komisję UŁ, czyli zmiany zaskarżonej decyzji w trybie art. 132 § 1 k.p.a. w związku z art. 178 ust. 3 p.s.w.n.

Prof. dr. hab. Agnieszka Krawczyk wyraziła opinię w powyższej sprawie, rozpoczynając od przypomnienia procedury związanej z nadawaniem stopnia doktora habilitowanego przez organ pierwszej instancji. W pierwszej kolejności przypomniła przebieg postępowania habilitacyjnego oraz treść stosownych przepisów p.s.w.n. (w tym: art. 219 ust. 1, art. 220 ust. 1, art. 221 ust. 1 i 2, art. 221 ust. 4, 5, 6 i 7, art. 221 ust. 8, 9 i 10, art. 221 ust. 11 i 12 p.s.w.n.). W związku ze złożonym odwołaniem wskazała na podstawę prawną działań organu po wniesieniu odwołania, jaką stwarza art. 224 ust. 1 i art. 193 ust. 2-4 p.s.w.n. podkreślając, że w odwołaniu habilitant wniósł w nim o zmianę zaskarżonej decyzji w trybie art. 132 § 1 k.p.a. w związku z art. 178 ust. 1 p.s.w.n. przez nadanie mu stopnia doktora habilitowanego.

W związku z tym stwierdziła, że istnieje potrzeba rozważenia dopuszczalności autokontroli decyzji negatywnej wydanej przez podmiot habilitujący. Zwracając uwagę na treść art. 178 ust. 3 p.s.w.n. (zgodnie z którym w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy k.p.a.) stwierdziła, że jej zdaniem działania organu I instancji po wniesieniu odwołania zostały wyczerpująco uregulowane w powoływanej ustawie i nie ma żadnych podstaw, aby autokontrola mogła zostać przeprowadzona. Zgodnie bowiem z art. 193 ust. 3 p.s.w.n. organ przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania. Zatem nie ma podstaw do przeprowadzenia w tym przypadku autokontroli (w trybie art. 132 i 133 k.p.a.), a Komisja UŁ powinna przekazać RDN odwołanie wraz ze swoją opinią.

Prof. dr hab. Agnieszka Krawczyk zwróciła jednak uwagę na to, że RDN w wydanym przez siebie poradniku zamieszczonym na swojej stronie internetowej, zaprezentowała odmienny pogląd dotyczący autokontroli, dopuszczając taką możliwość w postępowaniu habilitacyjnym. W związku z tym stwierdziła, że o ile Komisja UŁ zaakceptuje ten kierunek wykładni, należałoby zastanowić się, czy wszystkie zarzuty przedstawione w odwołaniu habilitanta można uznać za zasadne i tym samym, czy odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie. Jej zdaniem, odpowiedź powinna być przecząca, bowiem nie można podzielić już pierwszego zarzutu odwołania, a mianowicie że materiał dowodowy nie został zebrany, ponieważ materiał dowodowy jest kompletny (zgromadziła go zarówno komisja habilitacyjna, jak i Komisja UŁ). To automatycznie wyklucza możliwość wydania w tym przypadku decyzji autokontrolnej, choć niewątpliwie materiał dowodowy nie uzasadniał wydania zaskarżonej odwołaniem decyzji negatywnej. Poza tym, nie zasługuje na uwzględnienie również zarzut naruszenia art. 8 § 1 k.p.a. w związku z art. 32 Konstytucji RP przez jawną dyskryminację habilitanta przez jednego z członków komisji. Ten zarzut odnosi się personalnie do zachowania jednego z recenzentów, co uniemożliwia Komisji UŁ uznania go za zasadny, bądź nie. Wobec powyższych argumentów zdaniem prof. dr hab. Agnieszki Krawczyk odwołanie nie może być uwzględnione w całości, a więc zmiana decyzji na podstawie art. 132 k.p.a. nie jest możliwa.

Sprawozdawca zaproponowała, aby Komisja UŁ mając świadomość wszystkich uchybień, które zostały popełnione przy podejmowaniu decyzji odmownej zaopiniowała negatywnie odwołanie habilitanta i przedłożyła je wraz z aktami sprawy RDN. Uznała, że można założyć, że RDN - z uwagi na wątpliwości dotyczące zasadności podjęcia uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego - uchyli zaskarżoną decyzję i przekaże sprawę Komisji UŁ do ponownego rozpatrzenia.

Dyskusja, przeprowadzona w dalszym toku posiedzenia, oscylowała przede wszystkim wokół kwestii dopuszczalności tzw. autokontroli. Dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ wskazał na art. 193 p.s.w.n., zgodnie z którym organ przekazuje odwołanie do RDN ze swoją opinią oraz aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania. Podkreślił, że nie ma w tym artykule informacji o autokontroli. Należy jednak zauważyć, że przepis ten jest powtórzeniem art. 121 ust. 1 nieobowiązującej już ustawy o stopniach i tytule naukowym. Zgodnie z tym przepisem rada przekazuje odwołanie centralnej komisji wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania. Czyli przepis starego i obecnego stanu prawnego miał taką samą treść normatywną. Następnie dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ przytoczył wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 22 czerwca 2016 r. w sprawie II SA/Wa 376/16, w której Sąd Administracyjny wskazał, że skoro w przepisach ustawy o stopniach i tytule naukowym nie ma regulacji szczególnej dotyczącej autokontroli, a art. 132 §1 k.p.a. w żaden sposób nie ma wpływu na charakter

postępowania odwoławczego, to stosuje się jego przepisy wprost, bez modyfikacji w rozpoznawanej sprawie. Zdaniem dr hab. Jacka Skrzydło, prof. UŁ ten wyrok daje uzasadnienie do podjęcia decyzji o autokontroli. Dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ wyraził również wątpliwość co do interpretacji uwzględnienia odwołania w całości, aby wydać decyzję w trybie autokontroli. Otóż, jego zdaniem, uwzględnienie odwołania w całości nie oznacza uwzględnienia wszystkich zarzutów. Uwzględnienie odwołania w całości oznacza uwzględnienie w całości co do treści żądania zawartego w odwołaniu, a nie podzielenia zasadności stawianych w nim zarzutów. Taka interpretacja jest opisana bogato w orzecznictwie, np. w wyroku WSA w Warszawie z 12 kwietnia 2017 roku, II SA/Wa 1332/16. Dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ wyraził pogląd, że Komisja UŁ powinna głosować za autokontrolą i uchylić uchwałę odmawiającą nadania stopnia doktora habilitowanego.

Kolejna z osób uczestniczących w dyskusji - dr hab. Magdalena Matusiak-Frącczak, prof. UŁ – poparła stanowisko dr. hab. Jacka Skrzydło, prof. UŁ. Wskazała ponadto, że również w publikacjach doktryny i komentarzach przyjmuje się, iż uwzględnienie odwołania w całości, oznacza, że należy zgodzić się przede wszystkim z zawartym w odwołaniu żądaniem strony co do jego treści i zakresu, na przykład z żądaniem uchylenia decyzji, umorzenia postępowania czy żądaniem zmiany decyzji. Organ I instancji może więc uchylić lub zmienić zaskarżoną decyzję tak, by rozstrzygnięcie organu zapadło w kierunku pożądanym przez odwołującego. Zatem organ I instancji może uwzględnić odwołanie powołując jedynie niektóre zawarte w nim argumenty. Komisja UŁ może w związku z tym zaakceptować niektóre zarzuty wskazane w odwołaniu i wobec tego może w trybie autokontroli całkowicie zmienić decyzję na korzyść strony, która wniosła odwołanie.

Następnie prof. dr hab. Agnieszka Krawczyk ustosunkowała się do wypowiedzi osób, któreabrały głos w tej sprawie. Po pierwsze odniosła się do przytoczonego wyroku WSA w Warszawie. Wskazując, że to jest jedyny wyrok w takiej sprawie i to pierwszej instancji, wątpliwe jest zatem, czy może on stanowić podstawę do przyjęcia, że decyzja autokontrolna może być w tej sprawie wydana. Podkreśliła, że art. 132 k.p.a. ma charakter wyjątkowy, stanowi on odstępstwo od zasady przewidzianej w art. 110 k.p.a., że organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili doręczenia lub ogłoszenia. Dlatego art. 132 k.p.a. należy rozumieć dosłownie i nie wolno go interpretować rozszerzająco, nawet przy założeniu, że należy go zastosować. Wyraziła sprzeciw wobec stanowiska jakie przedstawili dr hab. Jacek Skrzydło, prof. UŁ oraz dr hab. Magdalena Matusiak-Frącczak, prof. UŁ. Jej zdaniem art. 132 k.p.a. w ogóle nie powinien mieć tu zastosowania, a rozważanie jego zastosowania oparte jest jedynie na wskazówce zawartej w poradniku habilitanta zamieszczonym na stronie internetowej RDN. Tym bardziej nie można zgodzić się z uwzględnieniem tylko niektórych zarzutów z odwołania. Zdaniem prof. dr hab. Agnieszki Krawczyk, Komisja UŁ popełniła błąd podejmując uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego i organ nie może go naprawić popełniając kolejny błąd. Komisja powinna wziąć odpowiedzialność za ten błąd i skierować odwołanie do RDN, która uchyli wadliwą decyzję i skieruje sprawę do ponownego rozpatrzenia. Wówczas Komisja UŁ będzie mogła zagłosować za nadaniem stopnia doktora habilitowanego.

Następnie głos zabrała Przewodnicząca Komisji UŁ dr hab. Monika Bogucka-Felczak, prof. UŁ, która podzieliła pogląd prof. dr hab. Agnieszki Krawczyk co do literalnego rozumienia art. 132 § 1 k.p.a., czyli, że jeżeli organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uznaje, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję. Przewodnicząca wyraziła obawę co do możliwości wzruszenia uchwały. Przyjęcie interpretacji, że odwołanie zasługuje na

uwzględnienie w całości oznacza uwzględnienie w całości żądania, nie zaś zarzutów, mogłoby być niebezpieczne, zwłaszcza w kontekście zarzutów dotyczących dyskryminacji przez jednego z recenzentów w obecności całej komisji.

Ponownie głos zabrała prof. dr hab. Agnieszka Krawczyk, która zaproponowała, aby nie podejmować uchwały w sprawie autokontroli, a jedynie uchwałę w sprawie wyrażenia opinii co do odwołania. Podkreśliła, że jej zdaniem sprawa habilitanta powinna być jeszcze raz rozpoznana od początku.

Następnie w trakcie dyskusji został zgłoszony wniosek formalny o przeprowadzenie głosowania w sprawie dopuszczalności autokontroli. Wniosek ten został poddany pod głosowanie.

Komisja UŁ podjęła uchwałę w tej sprawie następującym stosunkiem głosów:

- ogółem uprawnionych do głosowania – 74
- obecnych uprawnionych do głosowania wg. listy obecności – 55
- głosowało osób – 49
- głosów nieważnych – 0
- głosów „za” – 31
- głosów „przeciw” – 18

W związku z podjętą uchwałą o dopuszczalności autokontroli zostało uruchomione drugie dodatkowe głosowanie co do tego, czy uwzględnić odwołanie w trybie art. 132 k.p.a., czy też nie.

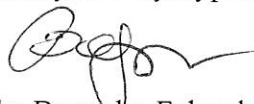
W jej wyniku podjęto uchwałę o zmianie decyzji nr 1/ST/2025 z dnia 24 stycznia 2025 r. poprzez nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Tomaszowi Banachowi w dyscyplinie nauki prawne. Uchwała została podjęta następującym stosunkiem głosów:

- ogółem uprawnionych do głosowania – 74
- obecnych uprawnionych do głosowania wg listy obecności – 55
- głosowało osób – 51
- głosów nieważnych – 0
- głosów „za” – 30
- głosów „przeciw” – 14
- głosów „wstrzymujących się” – 7.

Należy podkreślić, że Komisja UŁ nie uznała za zasadne wszystkich zarzutów podniesionych w odwołaniu habilitanta. Przede wszystkim nie podzieliła zarzutu, że materiał dowodowy nie został zebrany w całości, ponieważ zarówno komisja habilitacyjna, jak i Komisja UŁ przedstawiły kompletny materiał dowodowy. Nie uwzględniła również zarzutu naruszenia art. 8 § 1 k.p.a. w związku z art. 32 Konstytucji przez jawną dyskryminację habilitanta przez jednego z członków komisji. Ten zarzut odnosi się personalnie do zachowania jednego z recenzentów, co uniemożliwiło Komisji UŁ uznanie go za zasadny, bądź nie.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

Przewodnicząca Komisji Uniwersytetu Łódzkiego
do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne

dr hab. Monika Bogucka-Felczak, prof. UŁ

Pouczenie:

Od decyzji stronie przysługuje odwołanie do Rady Doskonałości Naukowej. Odwołanie należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Odwołanie wnosi się do Rady Doskonałości Naukowej za pośrednictwem Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

- 1) Tomasz Banach
- 2) a/a